

ביצה כט

רבי יהודה	תנא קמא	
אם היה כלי של מדה - לא ימלאנו.	אומר אדם לחברו: מלא לי כלי זה, אבל לא במדה	דעות במשנה
אפילו כלי העומד למדה לא ימלאנו	אבל לא בכלי המיוחד למדה. אבל כלי העומד למדה - ימלאנו	הסבר רב יהודה אמר שמואל
רבי יהודה לחומרא? והא אפכא שמעינן להו! דתנן, רבי יהודה אומר: שוקל אדם בשר כנגד הכלי וכנגד הקופיץ, וחכמים אומרים: אין משגיחין בכף מאזנים כל עיקר	רבנן לקולא?	קושי: אלמא: גבי שמחת יום טוב
דרבי יהודה אדרבי יהודה לא קשיא: התם - בשאינו עומד למדה, הכא - בעומד למדה	דרבנן אדרבנן נמי לא קשיא; התם - קא עביד כדעבדין בחול, הכא - לא קא עביד כדעבדין בחול	תירוץ
כלי המיוחד למדה - לא ימלאנו	מאי אבל לא במדה - שלא יזכור לו שם מדה, אבל כלי המיוחד למדה - ימלאנו	הסבר רבא
רבי יהודה לחומרא? והא אפכא שמעינן להו: דתנן, רבי יהודה אומר: שוקל אדם בשר כנגד הכלי וכנגד הקופיץ, וחכמים אומרים: אין משגיחין בכף מאזנים כל עיקר.	רבנן לקולא?	קושי: אלמא: גבי שמחת יום טוב
דרבי יהודה אדרבי יהודה לא קשיא; התם - בשאינו מיוחד למדה, הכא - מיוחד למדה	דרבנן אדרבנן נמי לא קשיא: התם - קא עביד כדעבדין בחול, הכא - לא קעביד כדעבדין בחול, דעבדי אינשי דמקרבי חמרא במנא דכילא ושתו	תירוץ

מעשה באבא שאול בן בטנית.

הבאת ברייתא: תנא: אף במועד עושה כן, מפני בטול בית המדרש.

עוד ברייתא על אבא שאול בן בטנית: תנו רבנן: הוא כנס שלש מאות גרבי יין מברורי המדות, וחבריו כנסו שלש מאות גרבי שמן ממצוי המדות, והביאום לפני הגזברים לירושלים. אמרו להם: אי אתם זקוקים לכך. - אמרו להם: אף אנו אין רצוננו בכך. - אמרו להם: הואיל והחמתם על עצמכם - עשו מהם צרכי רבים.

חיזוק מברייתא למה שנאמר לאבא שאול בן בטנית וחבריו: דתניא: גזל ואינו יודע למי גזל -

יעשה בהם צרכי רבים.

הסבר לדברי הברייתא: מאי נינהו? - אמר רב חסדא: בורות שיחין ומערות.

פסיקת הלכה במדידות: אדבריה רב חסדא לרבנא עוקבא, ודרש: לא ימדוד אדם שעורים ויתן לפני בהמתו ביום טוב, אבל קודר הוא קב או קבים ונותן לפני בהמתו, ואינו חושש. והנחתום מודד תבלין ונותן לתוך קדרתו כדי שלא יקדיח תבשילו.

עוד פסיקה במדידות - מחלוקת: אמר רב ירמיה בר אבא אמר רב: מודדת אשה קמח ביום טוב ונותנת לתוך עיסתה, כדי שתטול חלה בעין יפה. ושמואל אמר: אסור.

קושי על שמואל: והא תנא דבי שמואל מותר!

תירוץ: אמר אביי: השתא דאמר שמואל אסור, ותנא דבי שמואל מותר, שמואל הלכה למעשה אתא לאשמועינן.

מחלוקת בעניין ניפוי קמח פעם שנית ביום טוב: תנו רבנן: אין שונין קמח ביום טוב. משום רבי פפייס ורבי יהודה בן בתירא אמרו: שונין. ושוין, שאם נפל לתוכן צרור או קיסם - ששונין.

עוד דעה בנושא : תני תנא קמיה דרבינא : אין שונין קמח ביום טוב, אבל נפל צרור או קיסם - בורר בידו.

תגובת רבינא : אמר ליה : כל שכן דאסור, דהוה ליה כבורר.

כמה מעשים בנושא :

1. דרש רבא בר רב הונא זוטי אפתחא דנהרדעא : שונין קמח ביום טוב. אמר להו רב נחמן : פוקו ואמרו ליה לאבא : שקילא טיבותך ושדי אחזרי, פוק חזי כמה מהולתא הדרן בנהרדעא.
2. דביתהו דרב יוסף נהלא קמחא אגבא דמהולתא, אמר לה : חזי, דאנא רפתא מעליתא בעינא.
3. דביתהו דרב אשי נהלא קמחא אגבא דפתורא, אמר רב אשי : הא דידן - ברתיא דרמי בר חמא, ורמי בר חמא מרא דעובדא הוה, ואי לאו דחזיא מבי נשא לא הוה עבדא.

